

MIHAELA ARSENESCU-WERNER O CATIFELATĂ RIGOARE

Privesc teancul de fotografii care încearcă să păstreze ceva din aura compozițiilor scenice ale Mihaelei Arsenescu-Werner. Între surisul ștrengăresc și aerul de indefinită melancolie, expresivitatea își are gama ei, mo-

delînd trăsăturile unui chip agreabil. În toată această perindare de imagini, un nu-știu-ce îți trezește îndeosebi luarea-aminte. O undă de tristețe și-a lăsat conturul chiar și pe acele trăiri (actoricești) debordînd de avîntul tinereții, o umbră, parcă, de oboseală se insinuează uneori pînă și în plenitudinea unei senzualități cînd nepăsătoare, cînd exuberante. Se poate intui aici o alcătuire intimă, în fond fragilă, parînd cu armele unei sensibilități ținute în friu (friul care poate deveni... o frînă), trăgîndu-și forța din propria disimulată vulnerabilitate. Pare că a intervenit, cîndva, o clătinare de sine, fisurînd echilibrul profund și imprimînd unei fizionomii de o feminitate certă acel accent de nelămurită melancolie.

Se împlinesc două decenii de cînd brașoveanca Mihaela Arsenescu-Werner, absolvînd I.A.T.C.-ul, a pășit, în toamna lui 1971, pe scena Teatrului Național din Craiova. Avea să rămînă acolo zece ani, interpretînd roluri preponderent dramatice. Desprind din fișa ei de creație:

Desdemona (din *Othello* de Shakespeare), Sinziana (Sinziana și Pepelea de V. Alecsandri) — avînd ca partener, în *Pepelea* cel isteț, pe Dan Werner, care îl va deveni soț —, Ecaterina Teodorescu (din piesa lui Nicolae Tăutu), Anne Page (Nevestele vesele din Windsor de Shakespeare), Silvia (Acești îngeri triști de D.R. Popescu), Elisabeta (Richard al II-lea de Shakespeare), Lady Macbeth (din tragedia shakespeareană), Abigail Williams (Vrăjitoarele din Salem de Arthur Miller). Și altele, desigur, completînd șirul de excelente realizări care o situează pe Mihaela Arsenescu-Werner în prima linie a interpretelor de pe scena craioveană.

Eroine romantice, însuflețite de elanuri pure, apariții grațioase, făpturi inocente sau, dimpotrivă, supuse ispitelor frivolității, cite o explozie de vervă și de umor acid, din cînd în cînd o partitură de întunecatragism. Totul, rezolvat cu o spontaneitate ținută (citeodată, mai mult decît trebuie) sub control, cu o grație ale cărei nuanțe se colorează de un anume senzualism al lucidității. Rafinatul critic și prozator Radu Albala, într-o cronică din revista «Teatrul» (1973), își îngăduia să parieze pe o frumoasă carieră: «Sper că e un nume de care vom mai auzi». Transferîndu-se la Iași, împreună cu Dan Werner, în 1981, actrița se simțea îndreptățită să-și facă o seamă de iluzii.

În Casa lui Alecsandri, Mihaela Arsenescu-Werner e distribuită imediat în Cum vă place de Shakespeare, Rosalinda

oferindu-i prilejul unui travesti, cu șarmul acela ușor ambiguu al schimbării de veșmînt. Apoi, alte și alte roluri, unele, de un anume calibru (mă refer, firește, la text), altele, de subtilitate sau de culoare: Doamna Raliu (Bătrînul de Hortensia Papadat-Bengescu), Angela (Casa cu fantome de Calderón de la Barca), Vera (Vînătoarea de rațe de A. Vampilov), Sylvie (Jocul dragostei și al întîmplării de Marivaux), Ghizi (Familia Tót de Örkény István) — unde, s-a scris, a fost în preajma unei creații «antologice» —, Meropa (Arma secretă a lui Arhimede de D. Solomon), Nina Demian (... Escu de T. Mușatescu), Hipolita (Visul unei nopți de vară de Shakespeare) — unde cronicarul îi remarcă «ținuta nobilă» —, Stela (Autorul e în sală? de I. Băleșu), Margareta (Gaițele de Al. Kirițescu), Domnișoara Cucu (Steaua fără nume de M. Sebastian) ș.a.m.d. Chiar înainte de revoluție (folosesc termenul cu toată circumspecția) a jucat în Scadența de Elias Canetti, spectacol-prevestire, de impact emoțional, cu un răsunset foarte special în atmosfera încordată de atunci. La încheierea primei stagiuni «libere» (scutită de constrîngerii, dar și cam ocolită de subvenții), am văzut-o în Elisabeth Duplay din piesa Robespierre de G. Astaloș și pot spune că, nu știu de ce, m-a încercat un vechi regret — anume că actorii sînt, poate inevitabil, la cheremul hazardului repertorial.

Cu vocea ei de frumoase inflexiuni, exprimînd și aplombul unei jovialități curceroare și accentele, de timbru amărui, ale reflexivității, Mihaela Arsenescu-Werner își construiește personajele cu o catifelată rigoare. Dezinvoltă (răs-fățîndu-se sau nu în mici excese), cu șăgălnicii colorate, dar și cu o inteligentă notă parodică în comedie — unde, dacă i se cere, precum în ...Escu, cîntă și dansază —, ea se transpune cu un patos bine temperat și în dramă. Îi convin rolurile pitorești, în costum de epocă (fie subretă, fie marchiză, ca în Jocul dragostei și al întîmplării) ori în strale de fiecare zi, dar e oricînd pregătită să întrupeze un destin patetic. Îi izbuștește șarja, o prinde la fel de bine și intonația de finețe, prin care poate sugera o gamă întreagă, suitor-coboritoare, de stări sufletești (cum se întîmplă în Pofta de cîreș de Agnieszka Osiecka). În Domnișoara Cucu, actrița pune în grotescul stropșitei creaturi o surprinzătoare tușă de cochetărie, care reformula întrucîtva personajul. Zbuciumul Margaretei (din Gaițele) atîngea, într-o perfectă notă de decență, intensități ce surclasau evoluția ultimei interprete bucureștene a acelui ași rol.

Lirismul, la Mihaela Arsenescu-Werner — care, în urmă cu niște ani, a avut de suportat trauma dispariției partenerului de viață —, e vegheat de cerebralitate, luciditatea păstrează modulațiile de farmec ale feminității. Actrița de serioasă elaborare și expresivă alură, ea își filtrează variatele disponibilități printr-o voință de stil care o face cu adevărat vrednică de scena unui Teatru Național.

FLORIN FAIFER

